

Arviointikertomus 2021

Tarkastuslautakunta 5.5.2022

Sisällys

1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano.....	3
1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta vuonna 2021	4
1.2. Sidonnaisuusilmoitus.....	5
2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	6
2.1. Strategiset tavoitteet ja kaikkia tulosalueita sitovat tavoitteet v. 2021	6
2.1.1. Elinvoimainen kuntaympäristö	6
2.1.2. Maankäyttö ja kuntakuva	7
2.1.3. Hyvinvoivat kuntalaiset.....	8
2.1.4. Talouden tasapaino ja johtaminen	9
2.1.5. Valtuustosopimus	10
2.1.6. Valtuuston keskeiset tavoitteet vuosille 2019–2021.....	10
2.2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi palvelualueittain 2021	13
2.2.1. Konsernipalvelut	14
2.2.2. Elinvoimapalvelut.....	14
2.2.3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	15
2.2.4. Perusturvapalvelut.....	15
2.2.5. Liikelaitokset	16
2.3. Taloudelliset sitovat tavoitteet 2021	16
2.4. Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet 2021.....	17
3. Tärkeimmät koko kuntaa koskevat huomiot.....	18

1. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (Kuntal. 121§):

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

1.1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta vuonna 2021

Limingan tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat kunnanvaltuuston valitsemat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Tarkastuslautakunta 1.1.- 31.7.2021

Jäsenet	Varajäsenet
Tapio Koskela pj.	Olli-Pekka Kinnunen
Monika Kangas-Siira varapj.	Taina Parkkinen
Ritva Laitinen	Masi Eberhardt
Pirjo Luukinen	Heidi Haataja
Mika Martinmäki	Sanna Martinmäki
Terhi Mustakangas	Martti Niskanen
Petri Talvitie	Petteri Paananen

Tarkastuslautakunta 1.8.2021 alkaen

Jäsenet	Varajäsenet
Hanna Luukinen pj.	Krisse Wickström
Kauko Simuna vpj.	Sami Pietilä
Kati Manninen	Antti Nuutinen
Eero Heikkinen	Pirjo Luukinen
Ulla Väättäjä	Juha Lappeteläinen
Harri Juopperi	Marjo Heikkinen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tietohallintosihteerinä Raija Karjalainen. Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta on vastannut KPMG Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Katri Hokkanen ja 21.9.2021 alkaen JHT, KHT Matti Keskitalo. Tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunta on jakanut tehtäviä järjestäytymiskokouksessaan ja laatinut tarkastussuunnitelman hallintokuntajaon mukaan. Tarkastuksia on toteutettu mm.

- Haastatteluun, osallistumalla ja kutsumalla viranhaltijoita kokouksiin
- Tutustumalla toimielinten ja viranhaltijain pöytäkirjoihin ja dokumentteihin
- Vieraillemalla kunnan eri osastoilla
- Yhteistyössä tilintarkastajan kanssa

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana kuusi kertaa. Tarkastuslautakunnan kokouksissa oli kuultavana kolme viranhaltijaa (kunnanjohtaja, elinkeinojohtaja sekä tekninen johtaja). Tarkastuslautakunnan jäsenten tarkastuskäynnin kohteena oli Limingan Asunnot Oy.

1.2. Sidonnaisuusilmoitus

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan 2 momentissa tarkoitetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Limingan kunnan sidonnaisuusrekisteri ja sidonnaisuusilmoitukset löytyvät Limingan kunnan sivulta, seuraavasta osoitteesta: <https://www.liminka.fi/kunta-ja-hallinto/sidonnaisuudet/>. Ilmoituksissa on päästy hyvään kattavuuteen, mutta tehtävää vielä on. **Tarkastuslautakunta suosittelee tarkastamaan tilanteen kullekin omalta osaltaan ja tarvittaessa tekemään korjaavat toimenpiteet.**

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tilinpäätös ja toimintakertomus -dokumentissa on kuvattu Limingan kunnan strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen. Tässä kappaleessa on arvioidaan tarkemmin toteumaa. Kunkin tavoitteen jälkeen kuvataan liikennevalovärein tavoitteen toteutuma, sekä suositellaanko tavoitteen suhteen toimenpiteitä.

Sininen	Toteutunut yli odotusten.
Vihreä	Toteutunut strategiassa suunnitellun mukaisesti.
Keltainen	Toteutunut osittain strategiassa suunnitellun mukaisesti, suositellaan tarkastelua.
Punainen	Ei ole toteutunut strategiassa suunnitellun mukaisesti, suositellaan toimenpiteitä.

2.1. Strategiset tavoitteet ja kaikkia tulosalueita sitovat tavoitteet v. 2021

2.1.1. Elinvoimainen kuntaympäristö

Lähtökohtana on kunnan elinvoiman lisääminen tukemalla yritysten kasvua, kehittymistä ja työpaikkojen lisäämistä. Elinvoiman kehittämisessä olennaista on myös työllisyys ja vetovoimainen kuntabrändi. Liminganlahden hyödyntäminen luontomatkailun näkökulmasta vahvistaa kunnan matkailutoiminta

Tavoite	Sitova tavoite 2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa	Uudet perustetut yritykset yli 70 kpl	Uusia yrityksiä perustettu 104 – tavoite ylitetty 48,47 %:lla.
	Vuokratut ja myydyt yritystontit - yli 10 luovutettua tonttia	20 sopimusta, luovutuksista ei tietoa.
	Uusien yritysten mukana tulevat työpaikat yli 75kpl/vuosi	Tavoite ylitetty 100 %:lla (146).
	Yhteisöverotulojen kehitys – kasvu +20 %	Yllä mainitut muutokset ovat vaikuttaneet suotuisasti yhteisöverotulojen kehitykseen (kasvua 63,8 %).
Pohjois-Suomen paras työllisyysaste ja alle 25-vuotiaiden täystyöllisyys	Työttömyysaste alle 6 %	Ei päästy alle 6%, mutta joka tapauksessa maakunnan alhaisin työttömyys 6,3 %. Koronalla on todennäköisesti ollut vaikutusta työllisyyden tunnuslukuihin.
	Pitkäaikaistyöttömien määrä alle 50 henkilöä	Pitkäaikaistyöttömiä 70.
	Nuorten työttömien määrä alle 30 henkilöä	Nuoret alle 25 v työttömät 42.

	Kunnan osuus työmarkkinatuen kustannuksista alle 240 000 €	Kunnan osuus työmarkkinatuesta 363 005 €.	
Liminka luontomatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa	Matkailun Masterplan	Laadinta toteutunut.	
	Matkailun Masterplanin toteutumisaste 35 %	40%	
	Vapaa-ajan matkailun yöpymiset yli 3000 kpl	Todennäköisesti koronalla ollut suuri vaikutus (yöpymiset 1426).	
	Koulutusvientiryhmät Limingassa (kansainväliset ja kansalliset yöpyjät) - yli 3-5 ryhmää/vuosi (tavoite ilman koronan vaikutusta)		
	Muut matkailuryhmät – yli 3-5 ryhmää/vuosi (tavoite ilman koronan vaikutusta)		
Pohjois-Suomen vetovoimaisin kuntabrändi	Sijoittuminen vetovoimatutkimuksissa kolmen kärkeen Pohjois-Suomessa	Mittausta ei tehty. Miten mitataan vuosittain?	

2.1.2. Maankäyttö ja kuntakuva

Maapolitiikkaa toteutetaan erillisen valtuuston hyväksymän maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Keskeistä on kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen sekä riittävä tonttitarjonnan varmistaminen.

Tavoite	Sitova tavoite 2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi
Riittävä tonttitarjonta asukkaiden ja yritysten tarpeisiin	Tonttireservi (kaavallinen valmius) asuntotontit 120 kpl ja yritystontit 20 kpl joista rakentamiskelpoiset asuntotontit 60–70 kpl ja yritystontit 10 kpl	Tonttireservi asuntotontit 143 ja yritystontit 37. Myytyjen tai vuokrattujen tonttien lukumäärä Kotirannassa 33. Hyvä, että tontteja päästiin myymään ja vuokraamaan. Tarvitaan edelleen aktiivisia toimia erilaisten asunto- ja yritystonttien tarjottavuuteen, sekä olemassa olevien markkinointiin.
Kunnan muuttotase on positiivinen	Muuttotase positiivinen	Muuttotase oli negatiivinen ensimmäistä kertaa (-97). Vaatii toimenpiteitä suunnan kääntämiseen. Kotirannan kaavan valituskierron hidastutti tonttien myyntiä.

		Hienoa, että keskustan kerrostalo valmistui ja näin ollen lisää kerrostaloasuntotarjontaa.	
Kunta-keskuksen vetovoima kasvaa	Liike-, toimitila- ja asuinrakentamisen kasvattaminen sekä tyhjien liiketilöiden väheneminen kuntakeskuksessa: Kuntakeskuksen asukasluku + 50 asukasta/vuosi ja + 15 työpaikkaa	Työpaikkojen lisäyksen toteutuminen on hyvä. Vaatii jatkossakin aktiivisia toimenpiteitä ja seurantaa. Kuntakeskuksen asukasluku väheni (-28), vaatii toimenpiteitä.	
Saavutettavuus ja liikenne-yhteydet paranevat	Joukkoliikenteen nousijamäärät: käyttäjien määrä kasvaa	Tietoa ei ole saatu. Vaatii seurantaa.	
	Raideliikenneselvitys valmistunut 2019	Raideliikennekokeilu ei ole alkanut, mutta työt asian suhteen etenevät.	
	Lähijunakokeilun valmistelu 2021-2022		
	MAL-hankkeet – kunnasta vähintään 1 hanke hyväksytty suunnitelmaan	Mt 847 on toteutunut. Liikenteen turvallisuus parantuu liikennevalojen myötä.	

2.1.3. Hyvinvoivat kuntalaiset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Limingassa kuntajohtamisen ytimessä. Se on kiinteä osa kuntastrategiaa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunta luo toiminnallaan kuntalaisille hyvät edellytykset huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Tavoite	Sitova tavoite 2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi	
Hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteuttaminen	Liikkumisreseptejä 90 kpl/vuosi	Korona on vaikuttanut tavoitteiden toteutumiseen - liikkumisreseptejä 8 kpl.	
	Liikunnan puheeksiottoja 1500/vuosi	Puheeksiottoja 240 kpl.	
	Liikuntaneuvonnassa käy 80 henkilöä vuodessa	Liikuntaneuvonnassa 4 kpl.	
	Liikunta- ja elintapaneuvontaohjauksessa käy 90 henkilöä	Elintapaohjauksessa 73 kpl.	
Liikunta painopisteenä v. 2019	Lasten ja nuorten vapaa-ajan liikkuminen – tilanne paranee kouluterveyskyselyssä 2021	Lasten ja nuorten perusopetuksen oppilaiden liikkuminen lisääntynyt.	
	Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	
Liminka tunnetaan monipuolise-	Osallisuusmalli osana päätöksentekoa 2021	Toteutunut osittain.	
	Limingan KAIKU:n kehittäminen - kyselyjä vähintään 1 x kokoaikaisesti meneillään	Toteutunut. Kyselyitä toteutettu, mutta Kaiku sovelluksena tiensä päässä.	
Liminka tunnetaan monipuolise-	Suunnitelmallinen tapahtumatuotanto: Tapahtumien vuosikellon toteuttaminen	Suunnitelmia laadittu toteuttamista varten.	

na kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumakuntana	Keskeisten tapahtumien kävijämäärät kasvavat vuosittain	Toteutunut.	
	Liikuntapalvelujen uusi toimintamalli – suunnitelman laatiminen vuonna 2021	Toteutunut.	
	Kunnan ja yhdistysten yhteistyösopimusten allekirjoitukset vuonna 2021	Toteutunut osittain.	
	Rantakylän virkistysalueen kehittämissuunnitelma yhteistyössä eri toimijoiden kanssa valmis 2020 ja suunnitelman mukaisia selvityksiä jatketaan 2021	Toteutunut.	
	Vanhan Limingan museoalueen kokonaissuunnitelma laadittu 2021	Toteutunut.	

2.1.4. Talouden tasapaino ja johtaminen

Kunnan perustehtävien hoitaminen ja strategisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjäteistä taloudenhoitoa. Palvelut järjestetään palveluiden järjestämissuunnitelmien ja talouden reunaehdot huomioiden. Johtamisessa ja taloudenhoidossa huomioidaan yhä enemmän konsernin kokonaisuus.

Tavoite	Sitova tavoite 2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi	
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Toimintakatteen kasvu <=/= verorahoituksen kasvu	Ei toteutunut (toimintakate +4, verorah. - 0,7).	
	Investointien tulorahoitus yli 40 %	Toteutui.	
	Konsernin lainamäärä €/asukas alle koko maan keskiarvon	Toteutui.	
	Vuosikate kattaa poistot	Toteutui.	
	Taseessa on ylijäämää	Toteutui.	
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Omistajapoliittisen linjausten toteutuminen	Etenee.	
	Omistajaohjauskeskustelut vähintään 2 x /vuosi	Toteutui osittain.	
	Yhtiökohtaisten tavoitteiden toteutuminen	Toteutui osittain.	
Hyvinvoiva, osaava ja kehityshakuinen henkilöstö	Sairauspoissaolojen määrä alle 15 pv/tt	Sairauspoissaolojen määrä pysynyt tavoitteessa (15,6).	
	Keskimääräinen eläköitymisikä yli 63 vuotta	Eläköitymisikä 64,2 v.	
	Henkilöstön työhyvinvointi paranee	Kysely tehty ja tulokset tulisi viedä käytäntöön. Suositellaan ottamaan mittariksi toimenpiteiden käytäntöön vieminen.	

Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen viestintä	Viestintäsuunnitelman päivitys ja käyttöönotto v. 2021-2022	Viestintäsuunnitelman päivitystyö aloitettu.	
	Jokainen yksikkö viestii toiminnastaan vähintään 1 x /viikko	Toteutui.	
	Kunnan netti- ja intrasivujen uudistus (+ englanninkieliset sivut) toteutetaan v. 2021	Kunnan uudet nettisivut ovat selkeät, saavutettavat ja innovatiiviset. Palvelun liminka.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut saavutettavuutta on tarkastettu osana Etelä-Suomen aluehallintoviraston valvontaohjelmaa 2021.	
	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden viestintäosaamisen kehittäminen – USO 2021-2022 hankkeeseen osallistuminen, uuden valtuuston koulutus	Toteutui.	

2.1.5. Valtuustosopimus

Valtuustosopimuksen tarkoituksena on saavuttaa valtuustokauden keskeisissä asioissa suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys sekä avoimuus. Sopimuksella luodaan toiminnallinen ja taloudellinen kehys kunnanvaltuuston työskentelylle valtuustokaudella. Allekirjoittaneet valtuustoryhmät sopivat yhteisistä menettelytavoista poliittisessa johtamisessa ja ilmaisevat yhteisen tahtotilansa kunnan kehittämisessä valtuustokaudella 2017–2021.

2.1.6. Valtuuston keskeiset tavoitteet vuosille 2019–2021

Valtuuston keskeiset tavoitteet vuosille 2019–2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi
Kunnan kasvun ja elinvoiman vahvistamisen toimenpiteet	
Valtuusto sitoutuu kunnan kasvun eteen tehtävään työhön	
Liminganlahden matkailun Masterplanin hyväksyminen ja kehittäminen myös Liminganlahden osalta	Matkailun Masterplan hyväksytty v. 2020 kokonaisuudessaan.
Ruutikankaan ampumaurheilukeskushankkeen edistäminen	Ruutikankaan ampumaurheilukeskushanketta on viety eteenpäin.
Kansainvälisyysohjelman toteuttaminen vaiheittain	Toiminta on lähtenyt käyntiin.
Yhteisöllisen keskusta-asumisen mahdollistaminen	Karintien ”minitalot”, uusi kerrostalo kuntakeskukseen
Ydinkeskustan vetovoimaisuuden ja palveluiden kehittäminen	Uusia toimijoita tullut keskustan alueelle.
Kaksoisraiteen ja lähijunakokeilujen edistäminen (lähijunapilotti, matkaketjut, joukkoliikenne)	Raideliikenneselvitys valmistunut 2019.

Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen	Työllisyysohjelma päivitetty 2019. Toimintaa tuettu hankkeilla (HUB ja MUKANA), v. 2020 aloitettu Pikku Duunia -hanke, työllisyyden kuntakokeilu 2021.	
---	--	--

Kuntakonsernin tehokas toiminta ja talouden tasapaino		
Tuoveroprosentti ei nouse nykyisestä	Tuoveroprosenttia ei ole tarvinnut nostaa.	
Käyttötalouden ja investointien hallinta	Lainamäärä ei ole lisääntynyt.	
Henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen	Työhyvinvointiohjelma hyväksytty vuonna 2019, henkilöstökysely toteutettu 2021.	
Palveluiden laadun ja mitoituksen erillistarkastelu	Palvelusopimusprosessien kehittäminen aloitettu.	
Konsernin lainamäärä ei nouse yli valtakunnan keskiarvon	2.6.2020: Konsernin lainamäärä huomattavasti alle valtakunnallisen keskiarvon 7105 € (Liminka 4874 €).	

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehittäminen		
Nuorten palvelujen kehittäminen ja syrjäytymisen ehkäisy mm. VIRTAPIIRI hankkeen toteuttaminen	Limingan Virtapiiri -toimintamalli luotu (palkittu 2019 Kuntaliiton KunTeko -gaalassa Innostavat teot -sarjassa).	
Vapaa-aikapalveluiden uuden toimintamallin valmistelu ja käyttöönotto	Vapaa-aikapalveluiden uusi toimintamalli otettu käyttöön vuonna 2020.	
Limingan tapahtumatuotannon yhteistyö ja kehittäminen jatkuu	Kehittäminen jatkuu edelleen.	
Osallisuusmallin kehittäminen 2019	Osallisuusmalli osana päätöksentekoa v. 2021.	
Ympäristö- ja energiaohjelman laatiminen osallisuushankkeena 2020	Ympäristö- ja energiaohjelmaa ei ole laadittu.	

Kaavoitus		
Huomioidaan maapoliittisen ohjelman periaatteet		
Liminganlahden osayleiskaava Rantakylän osalta	Ruutikankaan-Liminganlahden osayleiskaavan laatiminen aloitettu 2021.	
Ankkurilahden maanhankinnan jatkaminen	Ankkurilahden asemakaavan laajennuksesta valitettu hallinto-oikeuteen (käsittely kesken v. 2021).	
Kotirannan asemakaavan toteuttaminen	Kirkkokarin asemakaavan muutos ja laajennus (Kotiranta) valmistunut 2021.	

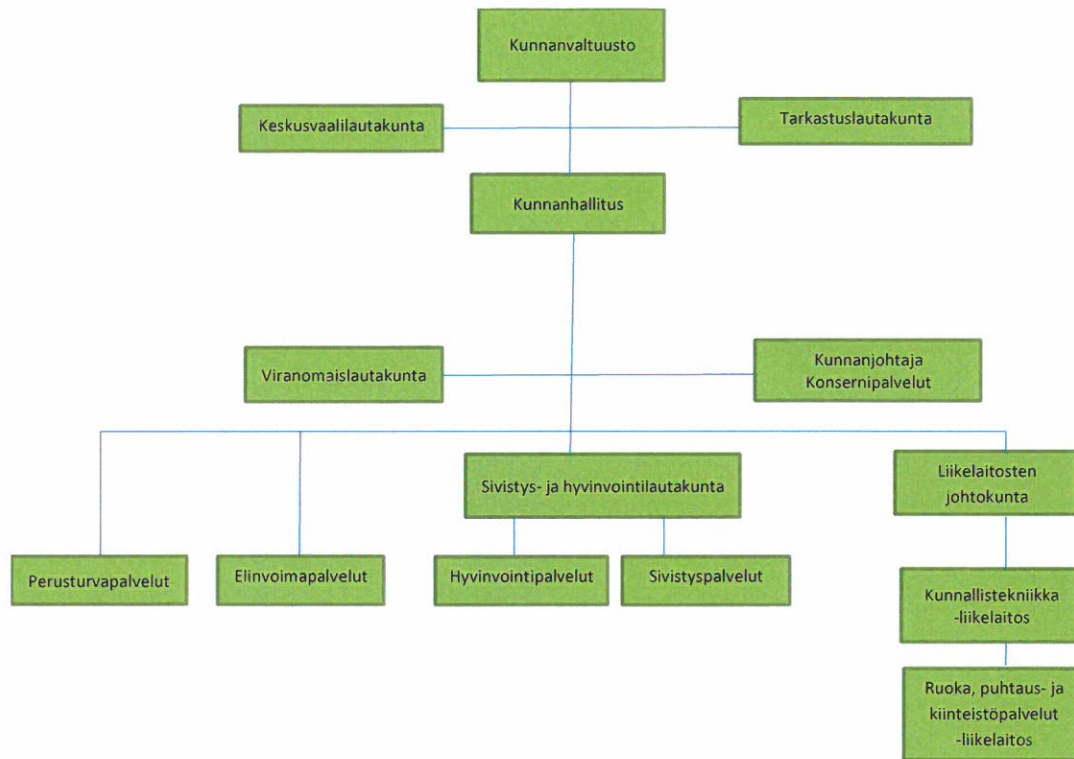
Tuulivoima- ja energiatuotantokaavan laatiminen	Jaurannevan tuulivoiman osayleiskaavan laatiminen aloitettu syksyllä 2021.	
---	--	--

Keskeiset investoinnit		
Liikuntahalli – ja alue	Tekonurmikentät valmistuneet kylälle ja Ojanperälle 2019. Liikuntahalli valmistunut 2021.	
Lukion kiinteistö ja Sarvela Sali	Lukion laajennus ja muutostyö käynnistynyt kesäkuussa 2021.	
Rantakylän alueen kehittäminen kuntalaisten ulkoilu- ja virkistysalueena	Rantakylän kunnostettu uintipaikka tehty melkein esteettömäksi 2019. Juoksuportaat rakennettu 2020. Tulistelupaikat, pyörivä laavu ja uusi pätkä luontopolkua sekä luontokoulutila valmistunut v. 2021.	

Kunnan edunvalvonnan keskeiset kohteet		
Toisen asteen koulutuksen kehittäminen ja edistäminen Oulu Business school/lukio, Kunta/OSEKK	Businesslukio-linja otettu käyttöön.	
Liikenneyhteydet, Kaksoisraide, Eteläinen lentokenttäyhteys	Liikenneyhteyksien kehittämisessä ollaan oltu mukana. Jatkoselvitys syksyllä 2022.	
Ruutikankaan investoinnin varmistus	Ruutikankaan alueen kehittäminen etenee.	

2.2. Tavoitteiden toteutumisen arviointi palvelualueittain 2021

Limingan kunnan toiminta jakaantuu palvelualueisiin

- konsernipalvelut
- elinvoimapalvelut
- hyvinvointipalvelut
- sivistyspalvelut sekä
- perusturvapalvelut

Palvelualueet voivat jakaantua edelleen palveluyksiköihin. Palvelualueiden lisäksi henkilöstöorganisaatioon kuuluvat ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalveluliikelaitos sekä kunnallistekniikka -liikelaitos.

2.2.1. Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluvat johtaminen johtaminen, maankäyttö ja omaisuuden hallinta, hallinto- ja henkilöstöpalvelut, yhteistoimintaosuudet, talouspalvelut, IT-palvelut ja konsernipalveluiden hankkeet.

- Keskenkärsiä kaavoja ovat Ankkurilahden- ja Poutalan asemakaavat sekä Rantakylän osayleiskaava. Ankkurilahden asemakaavan viivästyminen hidasti yritystonttien tarjontaa. Kotirannan tonttien myynti ja vuokraus pääsi alkamaan hyvin edeten.
- Henkilöstövaihdokset (talousjohtaja ja hallintojohtaja) vaikuttivat osin kehittämistoimenpiteiden toteutumisikätauluihin, mutta molempien työ on näkynyt hyvin. Hyvää työtä, selkeää tiedottamista.
- Lakeustalolla hotellitoimintaa pyörittävä yritys ajautui velkasaneeraukseen vuoden 2021 aikana. Limingan kunnan omistama Limingan Kehitys Oy perusti Park Hotel Liminka Oy tytäryrityksen hoitamaan hotellitoimintaa siihen saakka, kunnes toiminnan voi ottaa haltuun ulkopuolinen yrittäjä. Kuinka kauan Limingan kunta pyörittää Park Hotel Liminkaa?
- Kunnan ja konsernin velkamäärä on kasvanut merkittävästi vuosina 2018 - 2021. Lukion myynti tasapainotti taloutta. Miten velkaantumista hillitään seuraavina vuosina?
- IT-palveluiden nykytilan kartoitus ja kunnan omien talouden suunnittelu- ja raportointijärjestelmien käyttöönotto on hyvä toimintaa systematisoiva toimi. Riskien tunnistamisessa on tehty kehitystä hyvään suuntaan.
- Konsernipalveluiden talous saavutti sille talousarviossa asetetut tavoitteet. Hyvää työtä!
- Vuonna 2021 valmistui uusi liikuntahalli, joka tarjoaa laajemmat liikkumismahdollisuudet kuntalaisille. Tällä saadaan aktivoitua kuntalaisia liikkumaan monipuolisesti ja on hyvä kilpailuetu naapurikuntiin nähden.

2.2.2. Elinvoimapalvelut

Elinkeinopalveluihin kuuluvat elinkeino-, viestintä-, markkinointi-, työllisyys- ja hanketoiminnan palvelut.

- Limingan työttömyysaste oli 4,9 % marraskuussa 2021, maakunnan alhaisin. Loistavaa työtä!
- Työllisyyden kuntakokeilu alkoi. Työllisyystoiminnan tukena aloitti Pikku Duunia -hanke.
- Yritysten määrä kasvoi nettona 72, mikä tuo elinvoimaa kuntaan.
- Tapahtumatuotanto oli koronasta huolimatta vilkasta.
- Kuntamarkkinointi näkynyt ja kuulunut hyvin. Tähän kannattaa panostaa tulevaisuudessakin.
- Kunta on edistänyt Ruutikankaan toimintaa.

2.2.3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistyspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut, lukiokoulutus sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.

• Uutta toimintakulttuuria ovat kouluissa toimivat koulukoutsit, koulunuorisotyöntekijä, mentoriopettaja. Onko alustavia kokemuksia saatu toiminnasta vuoden 2021 aikana?
• Koulutusvientiä ei pystytty toteuttamaan koronan vuoksi.
• Oppivelvollisuuden laajentaminen (maksuton lukiokoulutus 1. vuosikurssin opiskelijoille) vaikutti kunnan talouteen, mihin ei oltu varauduttu riittävästi.
• Kunnan hyvä työllisyystilanne, subjektiivisen päivähoito-oikeuden astuminen voimaan sekä pula varhaiskasvatuksen työntekijöistä tuonut haasteita. Päiväkotitilojen haasteet: Miten jatkossa toteutetaan parempi ennakointi lapsiluvun kehityksestä?
• Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli synnyttänyt uutta osallistavaa toimintaa.
• Hali-kerhot toimivat aktiivisesti. Edistää yhdenvertaisuutta tarjoamalla maksutonta harrastustoimintaa lasten omien mieltymysten mukaan.
• Tupoksen uusi kirjasto valmistui käyttöön. Lisää Tupoksen elinvoimaisuutta.
• Museoalueen kehittämis- ja korjaussuunnitelman eteneminen jatkuu tavoitteena vuoden 2026 kulttuuripääkaupunkivuosi.

2.2.4. Perusturvapalvelut

1. Korona vaikutti edelleen perusturvapalveluihin aiheuttaen lisääntyneitä henkilöstötarvetta sekä palveluiden järjestämistä, mikä aiheuttanut kuormitusta henkilöstölle. Miten henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittu?
2. Henkilöstökulut nousivat huomattavasti. Suurin osa selittyi koronaepidemien aiheuttamien kustannusten kasvulla. Toimeentulotuen kustannukset ovat vähentyneet.
3. Sosiaalipalveluiden kehittämistyö tuottanut tulosta (lastensuojelun asiakasmäärät eivät lisääntyneet). Miten palvelun turvaaminen on suunniteltu?
4. Hyvinvointialuevalmistelut käynnistyneet.
5. Moniammatillista perhekeskustoimintaa on kehitetty.

2.2.5. Liikelaitokset

Liikelaitoksiin kuuluvat kunnallistekniikka liikelaitos sekä ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen liikelaitos.

- Kaava-alueiden katuverkolle toteutettiin kuntoinventointi. Tuloksista ilmenee kasvava investointitarve. Inventoinnin pohjalta laadittiin alustava investointiohjelma kolmelle vuodelle. Miten toteutumista seurataan ja raportoidaan?
- Limingan Fiksun liikkumisen suunnitelma päivitettiin. Miten näkyy kuntalaisille/miten tiedotettu?
- Ulkoliikunta-alueiden hoitoluokituksen kehittäminen aloitettu. Mihin luokitus perustuu ja miten kehittämisestä tiedotetaan?
- Jätehuoltoa kehitettiin yleisillä alueilla (mm. luontokeskus).
- Ruokahävikkiä pyrittiin vähentämään ja jätteiden lajittelua parannettu.
- Sisäilmaongelmat merkittävä riski kiinteistöpalveluissa, johon vastattu laatimalla sisäilmaohjelma. Miten toteutettu käytännössä?

2.3. Taloudelliset sitovat tavoitteet 2021

Limingan kunnan talousarvio jakaantuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan sekä investointi- ja rahoitusosaan. Valtuuston hyväksymän talousarvioasetelman mukaan käyttötalousoosassa palvelualueita sitoo toimintakate (=ulkoiset nettomenot) ja tulosalueet toteutuivat seuraavasti:

Talousarvio 2021	Tavoitteen toteutumisen arviointi
Konsernipalvelut	Talousarviota parempi 119 812 euroa
Perusturvapalvelut	Talousarviota heikompi 217 316 euroa
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	Talousarviota parempi 318 626 euroa
Elinvoimapalvelut	Talousarviota parempi 7 833 euroa
Tilintarkastus / Tarkastustoimi	Talousarviota parempi 2181 euroa
Kunnallistekniikka liikelaitos	Toteuma ja talousarvio on esitetty liikelaitoskaavan mukaisesti
Ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut liikelaitos	Toteuma ja talousarvio on esitetty liikelaitoskaavan mukaisesti

Koko kunnan osalta toimintakate toteutui talousarviota paremmin, toteuman ollessa 97,6 %. Tilikauden tulos oli **843 053** euroa ja tilikauden ylijäämä oli **236 568** euroa tilinpäätössiirtojen jälkeen. Muutetun talousarvion mukainen tulos oli alijäämäinen 1 160 tuhatta.

Talousarvion laadinnan lähtökohdaksi asetettiin seuraavat taloustavoitteet:

	<i>Tavoite</i>	<i>Toteuma 2021</i>	<i>Erotus</i>	<i>Arvio</i>
<i>Vuosikate</i>	Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot	Vuosikate 4 763 tuhatta euroa poistot 3 920 tuhatta euroa	Ylitti talousarvion 843 tuhannella eurolla	Toteutunut vuosikate oli 843 tuhatta euroa suurempi kuin toteutuneet poistot. Taloustavoite vuosikatteen osalta toteutui, toteuma 178 %
<i>Toimintakatteen kasvu</i> <i>Verorahoituksen kasvu</i>	Toimintakatteen kasvu pienempi kuin verorahoituksen kasvu	- 59 036 tuhatta euroa (- 56 757 tuhatta euroa ed. tp) Verorahoitus yhteensä oli 63 873 tuhatta euroa (64 338 tuhatta euroa ed. tp)	Toimintakate kasvoi 4,0 %. Verorahoitus laski 0,7 %:a	Tavoite ei toteutunut. Toimintakatteen kasvu 4,0 %, kun verorahoitus laski 0,7 %:a.
<i>Lainamäärä e/asukas</i>	<i>Konsernin lainamäärä euroa/asukas ei kasva yli maan keskiarvon</i>	Konsernin lainamäärä 4 874 euroa/asukas. Ennakkotietojen mukaan Manner-Suomen keskiarvo vuonna 2021 oli 3479 euroa/asukas	Talousarvio ylittyi 874 euroa	Tavoite ei toteutunut. Lainakanta e/asukas toteutui 4 874 euroa.
<i>Taseen ylijäämä</i>	Taseessa on ylijäämää	Taseessa on ylijäämää 9,0 miljoonaa euroa.	Ylijäämä 2021 vuoden lopussa taseessa yht. 9,0 milj. euroa	Tavoite toteutui.

Yhteenvedon voidaan arvioida taloudellisten tavoitteiden toteutuneen talousarvion mukaisesti.

2.4. Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet 2021

Liminka – konserniin kuuluvat seuraavat yhteisöt:

Tytäryhteisöt

- Limingan Kehitys Oy
- Limingan Vesihuolto Oy
- Limingan Asunnot Oy

- Kiinteistö Oy Limingan Vanamo
- Kiinteistö Oy Lakeustalo Liminka

Kuntayhtymät

- Oulun seudun koulutuskuntayhtymä (OSEKK)
- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Pohjois-Pohjanmaan liitto

Valtuuston asettamat tavoitteet	Tavoitteen toteutumisen arviointi
Toimintatuotot/toimintamenot % > 30	29,1 %, lähes tavoitteen mukainen
Vuosikate/Poistot % > 100	107,2 %, toteutui
Omavaraisuusaste % > 50	45,3 %, ei toteutunut
Suht. velkaantuneisuus % < 60	73 %, ei toteutunut
Lainamäärä €/asukas < 4 000	4874€/asukas, ei toteutunut

3. Tärkeimmät koko kuntaa koskevat huomiot

Tarkastuslautakunnan tärkeimmät koko kuntaa koskevat huomiot vuoden 2021 aikana esille tulleista asioista:

- Uusi päättäjien ja viranhaltijoiden kokoonpano useassa toimielimessä. Mahdollisuus uusiin ajatuksiin, avoimeen keskusteluun ja positiivisen ilmapiirin rakentamiseen alusta lähtien. Toivotaan positiivista asennetta yhteishenkeen myös toimintakertomuksessa.
- Liminka voitti Suomen Kekseliäin Kunta -tittelin Kuntekon tekojen torin kisassa. Hyvää työtä!
- 2021 aloitettu selvitystyö puhtaan veden riittävydestä on tärkeä selvitys. Suositellaan perinpohjaista selvitystä, sekä tiedotusta tuloksista ja toimenpiteistä.
- Väestönkasvun ennusteisiin suositellaan entistäkin tarkempaa ennustamista, jotta vältetään yllätysinvestoinneilta.
- Merkittävien investointien valmisteluun ja tiedottamiseen varhaisessa vaiheessa toivotaan kiinnitettävän entistäkin enemmän huomiota.
- Valtuustosopimusta ei tehty valtuustokaudelle 2021-2025. Miten saataisiin sellainen sopimus, että siihen kaikki voisivat sitoutua? Miten luodaan lisää yhteishenkeä ja löydetään kaikkia yhdistäviä asioita?
- Työllisyyden eteen tehty työ on kantanut hedelmää. Kunta kannustanut palkkaamaan oman kunnan työttömiä.
- Kansainvälisyyden edistämistä jatkettava ja tehostettava.
- Talousarvioissa pysyminen luo vakautta. Peruspääomaa kunnalla 8,95 miljoonaa €.
- Erääntyneitä saamia kerääntynyt huomattavasti vuodesta 2014 alkaen. Näitä suositellaan kirjattavaksi luottotappioksi (perintää jatketaan).

- Tosi hyvät perehdytykset kunnan toiminnasta uusille valtuutetuille ja toimielimien jäsenille.
- Park Hotel Oy:lle pitäisi löytää yrittäjä tai tilat muuhun käyttöön. Suositellaan asetettavaksi määräaika yrittäjän löytämiselle.
- **Meillä on hyvä kunta, meillä on hyvät viranhaltijat, meillä on hyvät päättäjät! Jatketaan samaan malliin! Hyvä Parempi Liminka!**

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 Limingan kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää edellä mainituista havainnoista kunnanhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2022 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Limingassa 5.5.2022

Hanna Luukinen
puheenjohtaja

Kauko Simuna
varapj

Eero Heikkinen
jäsen

Kati Manninen
jäsen

Ulla Vääätäjä
jäsen